

در مدیریت خطر حوادث و پدافند غیر عامل

14065 22.8. 77 107

سایف و گوری

دکتر وحید ذنوبی

دکتر زهرا عباسی دوست آملی

سیدہ سمانہ میر اسماعیلی

دکتر مرجان دلخوش

رقیہ چمانی

زلیخا محمدپور

عنوان و نام پدیدآور : ابزار ارزیابی آمادگی دانشکده‌های دانشگاه علوم پزشکی در مدیریت خطر حوادث و پدافند غیرعامل/تألیف و گردآوری وحید ذنوبی... و دیگران.

مشخصات نشر : تهران، اشراق پاریسی، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری: ۳۷ ص.

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۹۶۴۴۷۰-۶

وضعیت فهرست نویسی : فیپا

یادداشت : تألیف و گردآوری وحید ذنوبی ، زهرا عباسی دولت آبادی ، سیده سمانه میراسماعیلی ، مرجان دلخوش رقیه چمانی ، زلیخا محمدپور.

یادداشت: کتابنامه: ص. ۳۷.

موضوع: ساختمان‌ها - پیش‌بینی‌های ایمنی

موضوع : Buildings - Safety measures

موضوع: دفاع غیرنظامی - ایران - پیش‌بینی‌های ایمنی

موضوع: Civil defense - Iran - Safety measures

شناسه افزوده: ذنوبی، وحید، ۱۳۴۹-

رده بندی کنگره: TH۴۴۳

رده بندی دیویی: ۶۹۰/۲۲

شماره کتابشناسی ملی: ۷۲۸۳۳۴۶

ابزار ارزیابی آمادگی دانشکده‌های دانشگاه علوم پزشکی در مدیریت خطر حوادث و پدافند غیرعامل

دکتر وحید ذنوبی، دکتر زهرا عباسی دولت‌آبادی، سیده سمانه میراسماعیلی، مرجان دلخوش، رقیه چمانی، زلیخا محمدپور

ناشر: انتشارات اشراق پاریسی

نوبت چاپ: اول - ۹۹

قطع و تعداد صفحات: بیاضی - ۳۷

شمارگان: ۱۰۰-نسخه

بها: ۲۵۰۰۰ تومان

شابک: 978-622-96447-0-6

کلیه حقوق مادی و معنوی اثر متعلق به ناشر است و هرگونه تکثیر، بازنویسی، خلاصه‌برداری و یا برداشت به هر نحوی بدون اجازه کتبی از ناشر مجاز نبوده و منجر به پیگرد قانونی می‌باشد.

دفتر نشر: تهران - بزرگراه جلال آل احمد - روبروی خ شهرآرا - خ چهارم - شماره ۹ - طبقه دوم - واحد ۳

تلفن: ۰۲۱-۸۴۸۵۶۰۶-۷

فهرست

مقدمه	۱۳
تعریف واژگان	۱۵
تیم مدیریت خطر حوادث و پدافند غیرعامل و سامانه فرماندهی حادثه (IC)	۲۰
مدیریت خطر حوادث و پدافند غیرعامل	۲۲
برنامه‌ریزی	۲۴
آموزش و تمرین	۲۶
خروج اضطراری	۲۸
ایمنی غیرسازه‌ای	۲۹
اعلان و اطفای حریق	۳۲
پشتیبانی سیستم‌ها و زیرساخت‌ها	۳۳
مراکز پرخطر	۳۴
مستندسازی	۳۵
منابع	۳۷

همه جوامع در برابر وقوع بلایا و پیامدهای ناشی از آن‌ها آسیب پذیر هستند. بلایای طبیعی و انسان ساخت به عنوان جزء انکارناپذیری از زندگی، بطور ناگهانی و متناوب بوقوع می‌پیوندند و بدنبال آن سختی و مشقت را به جامعه انسانی به گونه ای تحمیل می‌کنند که جهت برطرف کردن آن، نیاز به انجام اقدامات اساسی و صرف منابع مالی و انسانی بسیاری می‌باشد. در سرتاسر جهان در اثر وقوع حوادث و بلایا، سازه‌ها، ساختمان‌ها و یا زیرساخت‌های بسیاری تخریب می‌شوند و در سطوح مختلف سازه ای و غیرسازه‌ای خسارت می‌بینند. بدنبال وقوع بلایا مراکز آموزشی نیز تخریب شده و یا کارایی خود را از دست می‌دهند و این جدای از صدمات انسانی و تخریب غیرسازه‌ای مختل کننده‌ایست که برای آنها بوقوع می‌پیوندد. از جمله مراکز مهم آموزشی، دانشگاه‌ها و علی‌الخصوص دانشگاه‌های علوم پزشکی هستند که می‌توانند نقش دوجندانی را در مراحل مختلف مادگی، مقابله و پاسخ چرخه مدیریت کاهش خطر بلایا ایفا کنند. دانشگاه‌هایی که به آموزش فیلدها و رشته‌های علوم پزشکی مختلفی در سطح دانشکده‌های خود پرداخته و هر کدام بالذات ممکن است با مخاطرات مختلف خود مواجه باشند. مخاطرات بیولوژیک و شیمیایی موجود در محیط آزمایشگاه‌های دانشکده‌ها، وسایل کمک آموزشی غیرایمن نصب شده در محیط کلاس‌ها، بکارگیری سرویس‌های غیراستاندارد، فقدان معاینات فنی لازم جهت ایاب و ذهاب پرسنل و دانشجویان، سیم کشی‌های قدیمی، نا ایمن و غیراصولی کامپیوترهای موجود در سایت‌های دانشجویی، و ... همگی می‌توانند خود به عنوان یک مخاطره محتمل برای مراکز آموزشی و دانشکده‌ها بشمار آیند که دور از نظر مانده اند و یا مغفول واقع شده‌اند. به این ترتیب ارتقاء ایمنی، کاهش آسیب پذیری و آماده سازی ساختارهای مدرسه، تجهیزات، پرسنل و ذینفعان آن‌ها از اهمیت بسزایی برخوردار می‌باشد. این کتاب حاصل گام نخست طراحی و پیاده سازی ابزاری است که با هدف ارزیابی سطح ایمنی و آمادگی دانشکده‌های دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور طراحی شده است. امید است تا با اجرایی سازی ابزار مذکور و انجام اقدامات اصلاحی و پیشگیرانه متناسب با یافته‌های حاصل از آن، گام موثری در جهت ارتقای ایمنی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور، داشته شود.

دکتر حمیدرضا خانکه

دبیر مورد رشته سلامت در حوادث و بلایا